

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА АРХЕОЛОГІЇ, ЕТНОЛОГІЇ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

**КАФЕДРАЛЬНИЙ КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«Археологія та етнологія»

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 032 Історія та археологія**

на 2022 / 2023 навчальний рік

УЖГОРОД 2021

З М І С Т

Вступ		4
2-й курс, 3-й семестр (із кожного ВК слід обрати одну навчальну дисципліну)		
ВК	Фізична антропологія	5
	Основи зооархеології	6
ВК	Археологічні фонди Європи	7
	Історіографія археології	8
ВК	Технологія давніх виробництв	9
	Матеріальна культура давнього населення Європи	10
2-й курс, 4-й семестр (із кожного ВК слід обрати одну навчальну дисципліну)		
ВК	Методика етнологічних досліджень	11
	Особливості польової роботи етнографа	12
ВК	Медична антропологія	13
	Звичаєве право народів світу	14
ВК	Екологічна антропологія	15
	Етнографія міста	16
ВК	Комунікативна етнографія	17
	Релігійна антропологія	18
3-й курс, 6-й семестр (із кожного ВК слід обрати одну навчальну дисципліну)		
ВК	Медіа-етнографія	19
	Символьна антропологія	20
ВК	Скіфо-сарматська археологія	21
	Археологія кельто-фракійського світу	22
4-й курс, 7-й семестр (із кожного ВК слід обрати одну навчальну дисципліну)		
ВК	Археологія кочівників Центрально-Східної Європи	23

	Церковна археологія	24
ВК	Городища та замки Закарпаття	25
	Археологія Верхнього Потисся	26
ВК	Етнографія народів Австралії та Океанії	27
	Етнографія народів Африки	28
<p style="text-align: center;">4-й курс, 8-й семестр (із кожного ВК слід обрати одну навчальну дисципліну)</p>		
ВК	Охорона археологічних пам'яток	29
	Методика камеральних археологічних робіт	30

ВСТУП

Відповідно до розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.), вибіркові дисципліни – дисципліни вільного вибору студентів для певного рівня вищої освіти, спрямовані на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. Обсяг вибірових навчальних дисциплін становить не менше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня освіти.

Каталог містить анотований перелік дисциплін, які пропонуються для обрання здобувачами вищої освіти згідно з навчальним планом відповідно до Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Затвердженням рішенням Вченої ради ДВНЗ УжНУ, протокол № 2 від 03.03.2020 р.). Здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти обирають дисципліни згідно з навчальним планом в строки, визначені Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Обсяг кредитів, які виділені на засвоєння матеріалу вибірових дисциплін та форми контролю визначено Наказом ректора «Про формування освітніх програм та навчальних планів згідно із затвердженими стандартами вищої освіти» (№ 135/01-04 від 27.05.2021 р.).

Вибір навчальних дисциплін здобувачем вищої освіти створює умови для досягнення таких цілей:

- забезпечення формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії в межах освітньої програми та реалізації принципів студентоцентрованого навчання і викладання;
- поглиблення професійних знань та здобуття додаткових спеціальних фахових компетентностей в межах обраної освітньої програми;
- здобуття загальних та загально-професійних компетентностей в межах спеціальності, споріднених спеціальностей певної галузі знань;
- ознайомлення з сучасними науковими дослідженнями в інших галузях знань;
- розширення та поглиблення результатів навчання за загальними компетентностями.

Відповідно до цілей, здобувачу вищої освіти пропонується реалізувати свій вибір наступними шляхами:

- 1) шляхом вибору однієї дисципліни із переліку вибірових дисциплін фахового або соціогуманітарного спрямування навчального плану освітньої програми, на якій навчається здобувач (здобувачу пропонується на навчальний рік перелік із кількох альтернативних дисциплін, з яких він обирає одну);
- 2) вибору дисципліни із каталогу вибірових дисциплін Університету, до якого входять дисципліни світоглядного характеру та професійно-орієнтовані дисципліни різних спеціальностей, запропоновані кафедрами для набуття та розвитку здобувачами соціальних навичок (soft skills);
- 3) вибору навчальних дисциплін в іншому закладі вищої освіти в рамках реалізації права здобувачів вищої освіти на академічну мобільність.

Для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

- здобувачі 1 курсу обирають дисципліни для другого року навчання;
- здобувачі 2 курсу обирають дисципліни для третього року навчання;
- здобувачі 3 курсу обирають дисципліни для четвертого року навчання.

**Дисципліни для вибору
здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Назва дисципліни	Фізична антропологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	3-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 6. Палеоантропологія та палеокліматологія. ОК 21. Основи археології та історія археологічних досліджень. ОК 24. Археологія кам'яного віку та доби палеометалів.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: - <i>загальні</i> : здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. - <i>спеціальні (фахові, предметні)</i> : усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах; усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією; здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання, сучасні інформаційно-пошукові системи; здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень; здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	Дана дисципліна дозволить студентам отримати певні знання про формування людини сучасного фізичного типу; чинники расогенезу, а також про методи і напрямки досліджень фізичної антропології. Тема 1. Вступ до курсу. Тема 2. Поява антропологічних знань. Тема 3. Антропологічні концепції XVIII-XIX ст.. Тема 4. Розвиток антропології в Україні. Тема 5. Ранні етапи антропогенезу. Тема 6. Формування людини сучасного фізичного типу. Тема 7. Антропологічна мінливість сучасних людей. Тема 8. Антропологічний склад українців. Тема 9. Методи та напрямки антропологічних досліджень. Тема 10. Будова людського скелета. Визначення статі. Тема 11. Визначення віку за кістками скелета. Тема 12. Краніометрія та краніоскопія. Тема 13. Остеометричні дослідження. Визначення зросту. Тема 14. Соматометрія та соматоскопія. Методика одонтологічних, дерматоліфічних, гематологічних розвідок.
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Основи зооархеології
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	3-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 19. Вступ до історії та археології. ОК 24. Археологія кам'яного віку та доби палеометалів. ОК 25. Методика польових археологічних досліджень.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; здатність бути критичним і самокритичним; здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи; здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.); здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи зооархеології» є формування у студентів базових навичок дослідження тваринних решток, виявлених під час розкопок. За допомоги наявних в археологічному матеріалі кісток тварин майбутні науковці зможуть частково реконструювати навколишнє середовище давніх людей і доісторичну фауну. Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти основних навичок забору залишків тварин, а також слідів їхньої життєдіяльності; на основі остеологічного матеріалу вони зможуть визначати кількісні показники та співвідношення свійських і диких тварин на досліджуваній території; реконструювати особливості життєзабезпечення та специфіку господарської діяльності давнього населення. Тема 1. Вступ. Зооархеологія – галузь на межі наук. Тема 2. Розвиток зооархеології в Україні та світі. Тема 3. Зоогеографічні дослідження. Тема 4. Палеонтологія як одна з галузей зооархеології. Тема 5. Тваринні рештки на археологічних пам'ятках (стоянки, поселення, могильники). Тема 6. Методи дослідження остеологічного матеріалу. Тема 7. Дослідження тваринних решток, використаних у харчуванні. Тема 8. Застосування тваринних решток у промислах. Сліди обробки. Тема 9. Вплив людини на розвиток тварин. Доместикація. Селекція. Тема 10. Вплив різних груп тварин на формування навколишнього середовища (свійські тварини, великі дикі тварини, дрібні дикі тварини).
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Археологічні фонди Європи
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	3-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 21. Основи археології та історія археологічних досліджень. ОК 22. Пам'яткознавство. ОК 25. Методика польових археологічних досліджень. ВК 5.1. Технологія давніх виробництв
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проєктор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: - <i>загальні</i> : здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства; здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. - <i>спеціальні (фахові, предметні)</i> : усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією; здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання, сучасні інформаційно-пошукові системи; здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела; здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історикокультурної спадщини; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією; здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	Тема 1. Вступ до курсу. Тема 2. Напрямки роботи з археологічними фондами. Тема 3. Комплектування та облік археологічних збірок. Тема 4. Режим та система зберігання археологічних предметів. Тема 5. Археологічні колекції Британського музею. Тема 6. Археологічні збірки в музеях Німеччини. Тема 7. Археологічні музеї Греції. Тема 8. Археологічні предмети в музеях Франції. Тема 9. Археологічні музеї Італії. Тема 10. Археологічні фонди в музеях Угорщини. Тема 11. Археологічні музеї Польщі. Тема 12. Археологічні збірки провідних музеїв Росії. Тема 13. Основні археологічні збірки у музеях України.
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Історіографія археології
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	3-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 19. Вступ до історії та археології ОК 21. Основи археології та історія археологічних досліджень
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	<p>Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>загальні</i>: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства; здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; Здатність бути критичним і самокритичним. - <i>спеціальні (фахові, предметні)</i>: усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах; усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією; здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання, сучасні інформаційно-пошукові системи; здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела; здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історикокультурної спадщини; здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	<p>Мета курсу полягає у вивченні основних етапів розвитку археологічної науки, становленням її як галузі історичної науки. Висвітлити з різних боків археологічну діяльність.</p> <p>Тема 1. Вступ до курсу. Проблема початку археології.</p> <p>Тема 2. «Донауковий» період розвитку археології.</p> <p>Тема 3. Формування Європейської археології.</p> <p>Тема 4. Становлення галузей археології і їх історія.</p> <p>Тема 5. Археологічні дослідження в Європі у XIX ст.</p> <p>Тема 6. Археологічні дослідження в Європі у XX ст.</p> <p>Тема 7. Хронологічні системи та узагальнюючі праці по археології Європи.</p> <p>Тема 8. Археологія позаєвропейських земель.</p> <p>Тема 9. Історія археології України: дослідники, визначні відкриття, наукові центри, видання.</p> <p>Тема 10. Археологія Закарпаття.</p>
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Технологія давніх виробництв
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	3-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 21. Основи археології та історія археологічних досліджень. ОК 25. Методика польових археологічних досліджень. ВК 4.1. Археологічні фонди Європи.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: - <i>загальні</i> : здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. - <i>спеціальні (фахові, предметні)</i> : здатність до усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах; здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історикокультурної спадщини; здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією; здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність; здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	Метою викладання дисципліни є формування у студентів системи знань про історію розвитку технологій виробництв на території Європи з найдавніших часів до початку середньовіччя та набуття студентами уявлень про елементи матеріальної культури в їх історичному розвитку у визначений хронологічний період та можливості їх використання як у повсякденному житті, так і у професійній діяльності. Тема 1. Вступ до курсу. Тема 2. Кам'яна індустрія. Тема 3. Вироби з дерева та кістки. Тема 4. Шкіряне виробництво, прядіння та ткацтво. Тема 5. Керамічне виробництво. Тема 6. Вироби з металів. Тема 7. Вироби зі скла. Тема 8. Поселення та городища, житла і виробничі споруди.
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Матеріальна культура давнього населення Європи
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	3-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 5. Всесвітня історія (давній час). ОК 7. Історія України (давній час). ОК 21. Основи археології та історія археологічних досліджень. ОК 25. Методика польових археологічних досліджень. ВК 4.1. Археологічні фонди Європи.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: - <i>загальні</i> : здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. - <i>спеціальні (фахові, предметні)</i> : усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах; здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історикокультурної спадщини; здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією; здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність; здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	Метою викладання дисципліни є формування у студентів системи знань про культури племінного світу Європи. Предметом навчальної дисципліни є вивчення закономірностей розвитку культур племінного світу Європи з найдавніших часів до початку середньовіччя. Тема 1. Вступ до курсу. Тема 2. Пам'ятки кам'яного віку. Тема 3. Населення Європи доби неоліту та енеоліту. Тема 4. Європа в III-II тис. до н.е. Тема 5. Гальштатська доба. Тема 6. Латенська доба Тема 7. Матеріальна культура кіммерійців, скіфів та сарматів. Тема 8. Доба Великого переселення народів. Тема 9. Матеріальна культура давніх слов'ян.
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Методика етнологічних досліджень
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	4-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 26. Основи етнології ОК 27. Історія етнологічних вчень
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, індивідуальна робота
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: Загальні: здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань; Спеціальні (фахові, предметні): здатність до опанування глибокими знаннями в галузі етнографії, етнології та соціокультурної антропології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку; Ключові результати : вивчити основні антропологічні теоретичні концепції та методи дослідження культурних явищ, процесів, феноменів, функцій в їх історичному розвитку – від еволюціонізму до сучасної, динамічної антропології, що необхідно для повноцінного розвитку спеціалістів етнологів.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Перелік тем : Тема 1. Вступ до предмету курсу Тема 2. Кабінетний період дослідження культури в період зародження науки антропологія (середина XIX ст.) Тема 3. Метод включеного/залученого спостереження : апробація та завоювання популярності серед етнологів та антропологів. Тема 4. Методи візуальної етнології Тема 5. Особливості інтерв'ю як методу польової роботи. Види інтерв'ю. Тема 6. Кількісні методи в етнології. Тема 7. Використання сучасних технологій в етнологічних дослідженнях
Форма семестрового контролю	Іспит

Назва дисципліни	Особливості польової роботи етнографа
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	4-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 26. Основи етнології ОК 27. Історія етнологічних вчень
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, індивідуальні завдання
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:</p> <p><i>Загальні:</i> здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні):</i> здатність до опанування глибинними знаннями в галузі етнографії, етнології та соціокультурної антропології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку;</p> <p><i>Ключові результати :</i> оволодіння методикою та методологією проведення польових/експедиційних та кабінетних досліджень у галузі етнографії/етнології, а також правил формування фондів та документуванню джерельної бази. У результаті отриманих знань та навичок роботи майбутній спеціаліст зможе проводити польові етнографічні дослідження, створювати етнографічні та усно-історичні джерела.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Вступ до предмету курсу.</p> <p>Тема 2. Актуальні проблеми методології досліджень сучасної етнології та усної історії.</p> <p>Тема 3. Історія розвитку польових досліджень.</p> <p>Тема 4. Теоретико-методологічне забезпечення дослідження</p> <p>Тема 5. Програма та підготовка польового дослідження.</p> <p>Тема 6. Організація польових досліджень. Види і методи польових досліджень.</p> <p>Тема 7. Експедиційний етап.</p> <p>Тема 8. Традиційна наукова проблематика етнографічної експедиції</p> <p>Тема 9. Після-експедиційний етап.</p>
Форма семестрового контролю	Іспит

Назва дисципліни	Медична антропологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	4-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 26. Основи етнології ОК 27. Історія етнологічних вчень
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:</p> <p><i>Загальні:</i> здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні):</i> здатність до опанування глибинними знаннями в галузі етнографії, етнології та соціокультурної антропології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку;</p> <p><i>Ключові результати :</i> засвоєння матеріалу про соціальні практики, які відносяться до сфери традиційної медицини, а також методів їх дослідження з позицій соціо-культурного антропологічного аналізу; застосування та апробацію цих знань в сфері сучасної клінічної медицини</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p><i>Список тем :</i></p> <p>Тема 1. Вступ до предмету дисципліни.</p> <p>Тема 2. Коротка історія становлення та сучасний стан медичної антропології.</p> <p>Тема 3. Народна медицина та медична антропологія в Україні.</p> <p>Тема 4. Народна медицина як галузь знань та напрям дослідження в ЄСРП та пострадянському просторі.</p> <p>Тема 5. Медична антропологія в країнах Америки.</p> <p>Тема 6. Медична антропологія в країнах західної Європи (Великобританія, Франція, Німеччина).</p>
Форма семестрового контролю	залік

Назва дисципліни	Звичаєве право народів світу
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	4-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 26. Основи етнології ОК 27. Історія етнологічних вчень
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:</p> <p><i>Загальні:</i> здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні):</i> здатність до опанування глибинними знаннями в галузі етнографії, етнології та соціокультурної антропології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку;</p> <p><i>Ключові результати :</i> вивчення феномену звичаєвого права, що відноситься до предметного поля юридичної антропології. Отримані знання дають можливість розбиратися в особливостях юридичних норм різних народів, відкривають розуміння основ законотворчості, правової культури, дії норм моралі та інших проявів звичаєвого права в сучасному юридичному полі та житті суспільства.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p><i>Перелік тем :</i></p> <p>Тема 1. Вступ до предмету юридичної антропології.</p> <p>Тема 2. Історія розвитку дисципліни</p> <p>Тема 3. Джерела звичаєвого права народів світу.</p> <p>Тема 4. Звичаєве право на території України</p> <p>Тема 5. Звичаєве право на Закарпатті.</p> <p>Тема 6. Елементи звичаєвого права в сучасній юридичній практиці</p>
Форма семестрового контролю	залік

Назва дисципліни	Екологічна антропологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	4-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 26. Основи етнології ОК 27. Історія етнологічних вчень ВБ 7.1. Медична антропологія ВБ 7.2. Звичаєве право народів світу
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: - <i>Загальні</i> : здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань; <i>Спеціальні (фахові, предметні)</i> : здатність до опанування глибокими знаннями в галузі етнографії, етнології та соціокультурної антропології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку; <i>Ключові результати</i> : засвоєння матеріалу про взаємодію людини та природи в контексті відображення впливу останньої на формування етнокультурного різноманіття людства, а також про екологічні наслідки освоєння й перетворення людиною світу. Крім того дисципліна формує у студентів почуття відповідальності за свої вчинки та перед майбутнім поколіннями.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Тема 1. Предметна область екологічної антропології (ЕА) Тема 2. Концепція господарсько-культурних типів (ГКТ). Тема 3. Перехід до землеробства та екологія людства Тема 4. Традиційне скотарство та екологія людини Тема 5. Життєзабезпечення етносу : зміст поняття та його екологічні аспекти Тема 6. Проблеми харчового забезпечення Тема 7. Міжетнічні контакти та культура життєзабезпечення Тема 8. Біологічні аспекти етнічної екології Тема 9. Демографічні аспекти етнічної екології Тема 10. Психологічні аспекти етнічної екології Тема 11. Традиційна медична культура та етнічна екологія
Форма семестрового контролю	залік

Назва дисципліни	Етнографія міста
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	4-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 26. Основи етнології ОК 27. Історія етнологічних вчень ВБ 7.1. Медична антропологія ВБ 7.2. Звичаєве право народів світу
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, індивідуальна робота
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:</p> <p><i>Загальні:</i> здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні):</i> здатність до опанування глибинними знаннями в галузі етнографії, етнології та соціокультурної антропології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку;</p> <p><i>Ключові результати :</i> вивчення й водночас дослідження етнографії міста на основі опублікованої наукової літератури, а також практичного залучення студентів до польових студій в міському просторі.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p><i>Перелік тем :</i></p> <p>Тема 1. Вступ до предмету дисципліни.</p> <p>Тема 2. Історія розвитку науки. Основні школи та концепції антропології міста.</p> <p>Тема 3. Місто як феномен культури</p> <p>Тема 4. Місто як простір</p> <p>Тема. 5. Матеріальні об'єкти в просторі міста</p> <p>Тема 6. Семіотика та символіка міського простору</p> <p>Тема 7. Міські спільноти</p> <p>Тема 8. Міська культура повсякденності</p>
Форма семестрового контролю	залік

Назва дисципліни	Комунікативна етнографія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	4-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 26 Основи етнології ОК 27 Історія етнологічних вчень ВБ 7.1 Медична антропологія ВБ 7.2 Звичаєве право народів світу ВБ 9.1 Етнографія міста ВБ 9.2 Екологічна антропологія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, індивідуальна робота.
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:</p> <p><i>Загальні:</i> здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні):</i> здатність до опанування глибокими знаннями в галузі етнографії, етнології та соціокультурної антропології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку;</p> <p><i>Ключові результати :</i> вивчення навчальної дисципліни «Комунікативна етнографія» є засвоєння матеріалу про комунікативні функції культури, а також про роль знаково-символічних структур в житті суспільства від давніх часів до сучасності.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Вступ до предмету курсу</p> <p>Тема 2. Дослідження комунікативних систем в соціо-культурній антропології</p> <p>Тема 3. Комунікація як філософська та дослідницька категорія.</p> <p>Тема 4. Основні підходи до вивчення комунікації в антропології.</p> <p>Тема 5. Основні форми (види) комунікації.</p> <p>Тема 6. Комунікативна роль ритуалів.</p> <p>Тема 7. Національні форми та стилі комунікації.</p>
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Релігійна антропологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II
Семестр	4-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Шифр НД ВБ 3.1. Фізична антропологія Шифр НД ВБ 3.2. Основи зооархеології
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Мета: курсу є вивчення еволюцію уявлень про людину в різних релігійних традиціях від давніх часів до нашого часу та розкрити специфіку антропологічних уявлень в релігійних традиціях.</p> <p>Завдання: освоїти основні поняття релігійної антропології; ознайомити з проблематикою, методами та ідеями релігійної антропології; розкрити характерні ознаки антропології східної (індуїзм, буддизм, даосизм) та «авраамістичної» (юдаїзм, християнство, іслам) традицій; сформувати уявлення про образи людини в світових релігіях з урахуванням специфіки релігії; дати студентам систематичні знання про історію розвитку богословських і релігійно-філософських вчень про людину та основні напрямки сучасної релігійно-філософської антропології; навчити студентів співвідносити уявлення про людину з особливостями релігійного комплексу і здійснювати релігієзнавчий аналіз антропологічної проблематики. Студент повинен здобути здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Предмет і основні категорії релігійної антропології.</p> <p>Тема 2. Античні та близькосхідні релігійно-антропологічні погляди</p> <p>Тема 3. Антропологічні уявлення в культурах давнього Китаю та Індії.</p> <p>Тема 4. Антропологія іудаїзму.</p> <p>Тема 5. Антропологія ісламу.</p> <p>Тема 6. Християнська антропологія.</p>
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Медіа-етнографія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	III
Семестр	6-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3.5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 26. Основи етнології ОК 27. Історія етнологічних вчень ОК 30. Політична та економічна антропологія ОК 31. Соціологія за даними етнографії
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, індивідуальне завдання
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:</p> <p><i>Загальні:</i> здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні):</i> здатність до опанування глибокими знаннями в галузі етнографії, етнології та соціокультурної антропології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку;</p> <p><i>Ключові результати :</i> вивчення предметного поля візуальної антропології, засвоєння навичок використання фото-відео-аудіо матеріалів в якості джерела та методів антропологічних досліджень.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p><i>Список тем:</i></p> <p>Тема 1. Вступ до предмету дисципліни.</p> <p>Тема 2. Історія аудіо-візуальної антропології</p> <p>Тема 3. Фотографія як соціальна практика</p> <p>Тема 4. Аматорське кіно як джерело антропологічних досліджень</p> <p>Тема 5. Аудіо, фото та відеоматеріали в контексті антропологічних польових досліджень.</p> <p>Тема 6. Звуки, ритми та мелодії в якості об'єкту дослідження</p> <p>Тема 7. Медіатизація простору як практика освоєння</p> <p>Тема 8. Методики аналізу аудіо-візуальних джерел в антропології</p>
Форма семестрового контролю	залік

Назва дисципліни	Символьна антропологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	III
Семестр	6-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3.5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 26. Основи етнології ОК 27. Історія етнологічних вчень ОК 30. Політична та економічна антропологія ОК 31. Соціологія за даними етнографії
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:</p> <p><i>Загальні:</i> здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні):</i> здатність до опанування глибокими знаннями в галузі етнографії, етнології та соціокультурної антропології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку;</p> <p><i>Ключові результати :</i> вивчення й засвоєння теоретичного матеріалу про символічну діяльність людини, як особливу сферу буття й саморефлексії людства.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p><i>Перелік тем :</i></p> <p>Тема 1. Вступ до предмету дисципліни.</p> <p>Тема 2. Розробка феноменології символічних форм Ернеста Кассіра та у працях його послідовників.</p> <p>Тема 3. Символізм у працях Карла Густава Юнга.</p> <p>Тема 4. Структурний символізм та міфології Клода Леві-Строса.</p> <p>Тема 5. Символьна антропологія у працях Леслі Вайта.</p> <p>Тема 6. Символічні інтерпретації Віктора Тернера.</p> <p>Тема 7. Символічна теорія в працях Мірчі Еліаде.</p>
Форма семестрового контролю	залік

Назва дисципліни	Скіфо-сарматська археологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	III
Семестр	6-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3.5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 28. Антична археологія. ОК 29. Археологія доби раннього заліза.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проєктор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства; здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах; усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією; здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи; здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією;
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	<p><i>Метою</i> вивчення дисципліни «Скіфо-сарматська археологія» є формування та закріплення у студентів базових навичок дослідження пам'яток степових кочівників раньозалізної доби та античного періоду, їх класифікації, інтерпретації, введення до наукового обігу. Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє розвитку можливостей інтерпретації свідчень античних авторів про кочові племена Східної Європи; класифікації пам'яток степових народів; визначення на основі археологічного матеріалу етнічної та хронологічної належності пам'яток; реконструкції на основі матеріалів археологічних досліджень особливостей матеріальної та духовної культури скіфів та сарматів.</p> <p>Тема 1. Вступ. Проблеми дослідження раннього залізного віку на території України.</p> <p>Тема 2. Поява номадизму та вершництва.</p> <p>Тема 3. Античні джерела про степові племена.</p> <p>Тема 4. Питання етногенезу скіфів та етнічного складу населення степової Скіфії.</p> <p>Тема 5. Господарство скіфів.</p> <p>Тема 6. Кургани скіфської еліти за даними археології.</p> <p>Тема 7. Генезис скіфської культури.</p> <p>Тема 8. Європейська Сарматія.</p> <p>Тема 9. Господарство та матеріальна культура сарматів.</p> <p>Тема 10. Сарматські кургани.</p> <p>Тема 11. Пізні скіфи.</p> <p>Тема 12. Військова справа скіфів та сарматів.</p>
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Археологія кельто-фракійського світу
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	III
Семестр	6-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3.5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 21. Основи археології та історія археологічних досліджень. ОК 22. Пам'яткознавство. ОК 25. Методика польових археологічних досліджень. ОК 28. Антична археологія. ОК 29. Археологія доби раннього заліза.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства; здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією; здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання, сучасні інформаційно-пошукові системи; здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела; здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	<i>Метою</i> викладання дисципліни є ознайомлення студентів з історією формування фракійського населення на території Європи, аналіз основних особливостей його матеріальної культури, в тому числі і на землях України. Розглянути колекції археологічних джерел, сформованих за декілька сторіч розвитку фракології. В кінцевому рахунку студенти мають чітко усвідомити всі чинники, які зумовили нерівномірність розвитку племен південних і північних фракійців, охарактеризувати державотворчі процеси у різних гілок етносу. Тема 1. Вступ до курсу. Тема 2. Накопичення археологічних матеріалів фракійців та кельтів в фондів збірках музеїв Європи. Їх наукова обробка і методика вивчення. Тема 3. Формування фракійського етносу як найбільш чисельного в Європі. Тема 4. Особливі риси матеріальної культури південних і північних фракійців. Фракійський гальштат. Тема 5. Фракійські культури Верхнього Потисся. Тема 6. Формування латенської культури і міграція кельтських племен. Тема 7. Характерні риси матеріальної культури кельтів. Феномен «кельтської вуалі». Тема 8. Археологічні пам'ятки кельтів на теренах Європи. Тема 9. Культурні контакти кельтів з іншими народами Європи і їх прояв в матеріальній культурі.
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Археологія кочівників Центрально-Східної Європи
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	IV
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 21. Основи археології та історія археологічних досліджень. ОК 25. Методика польових археологічних досліджень. ОК 33. Археологія середньовічної Європи (у т.ч. Київської Русі).
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: здатність до усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах; здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини; здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією; здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність; здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	<i>Метою</i> викладання дисципліни є формування у студентів системи знань про уклад життя, матеріальну культуру та історію археологічних культур широкого хронологічного діапазону, які характеризують поняття номадизм. Особлива увага приділяється мобільним скотарям доби енеоліту, бронзи, ранньозалізного часу, доби античності і середньовіччя. Значна частина інформаційного блоку присвячена різним хвилям кочівників доби Середньовіччя, які прямо і опосередковано впливали на суспільно-політичний і соціально-економічний розвиток населення Київської Русі. Тема 1. Вступ до курсу. Тема 2. Кочові племена ямників. Особливості розвитку номадизму в добу енеоліту. Характерні риси матеріальної культури. Тема 3. Племена катакомбників і зрубників. Тема 4. Кімерійці, скіфи та сармати. Античні впливи на матеріальну культуру кочових скотарів. Тема 6. Номади Центрально-Східної Європи у ранньосередньовічну добу. Тема 7. Угри, печеніги, половці. Тема 8. Кочівники Верхнього Потисся. Проблема хронологічної атрибуції і визначення племінної належності. Тема 9. Особливості дослідження археологічних пам'яток кочових скотарів Центрально-Східної Європи.
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Церковна археологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	IV
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 21. Основи археології та історія археологічних досліджень. ОК 25. Методика польових археологічних досліджень. ОК 33. Археологія середньовічної Європи (у т.ч. Київської Русі) ВК 4.1. Археологічні фонди Європи. ВК 4.2. Історіографія археології.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: - <i>загальні</i> : здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства; здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. - <i>спеціальні (фахові, предметні)</i> : усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах; усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією; здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання, сучасні інформаційно-пошукові системи; здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела; здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історикокультурної спадщини; здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією; здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	Тема 1. Вступ до курсу. Тема 2. Історія зародження і розвитку церковної археології як науки. Тема 3. Класифікація архітектурних стилів Європи. Тема 4. Дослідження ранньохристиянських пам'яток. Тема 5. Дослідження середньовічних церковних пам'яток (Візантія, Франція, Німеччина, Італія, Велика Британія) Тема 6. Історія християнського мистецтва (живопис, скульптура, мозаїки, фрески) Тема 7. Дослідження середньовічних церковних старожитностей Русі. Тема 8. Сакральні пам'ятки Закарпаття Тема 9. Матеріали археологічних досліджень церков Закарпаття.
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Городища та замки Закарпаття
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	IV
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 21. Основи археології та історія археологічних досліджень. ОК 25. Методика польових археологічних досліджень. ОК 33. Археологія середньовічної Європи (у т.ч. Київської Русі) ВК 4.1. Археологічні фонди Європи. ВК 4.2. Історіографія археології.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проєктор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: - <i>загальні</i> : здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел; здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; здатність бути критичним і самокритичним. - <i>спеціальні (фахові, предметні)</i> : усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах; усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією; здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання, сучасні інформаційно-пошукові системи; здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела; здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних; здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історикокультурної спадщини; здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією; здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	Тема 1. Вступ до курсу. Тема 2. Час появи та умови зведення перших укріплених поселень. Тема 3. Укріплені поселення гальштатської доби. Тема 4. Галліш-Ловачка. Дакійські городища Закарпаття. Тема 5. Середньовічні городища. Тема 6. Поняття замку, фортеці. Джерела дослідження замків. Історія дослідження замків Закарпаття. Тема 7. Замки та сторожові пункти. Хронологія замків Закарпаття за археологічними матеріалами. Тема 8. Початок будівництва укріплених палаців. Їх історія та архітектурні особливості.
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Археологія Верхнього Потисся
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	IV
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 5. Всесвітня історія (давній час). ОК 7. Історія України (давній час). ОК 21. Основи археології та історія археологічних досліджень. ОК 25. Методика польових археологічних досліджень. ОК 33. Археологія середньовічної Європи (у т.ч. Київської Русі). БК 4.1. Археологічні фонди Європи.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах; здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини; здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією; здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність; здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	<i>Метою</i> викладання дисципліни є формування у студентів системи знань про давнє населення Верхнього Потисся і особливості матеріальної культури регіону з найдавніших часів до епохи середньовіччя. У процесі викладання курсу передбачається навчання майбутнього фахівця самостійному аналізу проблемних моментів реконструкції розвитку різноманітних археологічних культур. Необхідне усвідомлення механізмів процесу їх змінності, що дозволить використати набуті знання у майбутній професійній діяльності. <i>- перелік тем:</i> Тема 1. Вступ до курсу. Фізико-географічна характеристика Верхньотиського регіону. Історія регіональних археологічних досліджень. Тема 2. Кам'яний вік. Тема 3. Мідний вік. Тема 4. Бронзовий вік. Тема 5. Ранньозалізний вік. Тема 6. Латенська культура. Тема 7. Культури римського часу і доби Великого переселення народів. Тема 8. Слов'яни та їх сусіди (авари, угорці, печеніги).
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Етнографія народів Австралії та Океанії
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	IV
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 26 Основи етнології ОК 27 Історія етнологічних вчень ОК 30 Політична та економічна антропологія ВБ 11.1 Медіа-етнографія ВБ 11.2 Символьна антропологія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:</p> <p><i>Загальні:</i> здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні):</i> здатність до опанування глибинними знаннями в галузі етнографії, етнології та соціокультурної антропології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку;</p> <p><i>Ключові результати :</i> засвоїти матеріал про особливості традиційної культури народів Австралії та Океанії, етнічні процеси на цій території, расові та етнолінгвістичну специфіку народів-культур.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p><i>Перелік тем:</i></p> <p>Тема 1. Вступ до етнографії Австралії та Океанії (далі АО)</p> <p>Тема 2. Історія відкриття та етнографічного вивчення народів АО.</p> <p>Тема 3. Антропологічний та етнолінгвістичний склад народів АО.</p> <p>Тема 4. Основні етапи етнічної історії народів АО.</p> <p>Тема 5. Радичійне господарство і матеріальна культура народів АО</p> <p>Тема 6. Системи родства та сімейні відносини народів АО</p> <p>Тема 7. Духовна культура народів АО</p> <p>Тема 8. Організація традиційної влади народів АО</p>
Форма семестрового контролю	залік

Назва дисципліни	Етнографія народів Африки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	IV
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 26. Основи етнології ОК 27. Історія етнологічних вчень ОК 30. Політична та економічна антропологія ВБ 11.1. Медіа-етнографія ВБ 11.2. Символьна антропологія
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:</p> <p><i>Загальні:</i> здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні):</i> здатність до опанування глибинними знаннями в галузі етнографії, етнології та соціокультурної антропології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку;</p> <p><i>Ключові результати :</i> засвоїти матеріал про особливості традиційної культури народів Африки, етнічні процеси на цій території, расові та етнолінгвістичну специфіку народів-культур континенту.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p><i>Список тем :</i></p> <p>Тема 1. Вступ до етнографічної африканістики</p> <p>Тема 2. Історія вивчення африканських народів.</p> <p>Тема 3. Антропологічний та етнолінгвістичний склад народів Африки</p> <p>Тема 4. Основні етапи етнічної історії народів Африки</p> <p>Тема 5. Господарство і матеріальна культура африканських етносів</p> <p>Тема 6. Суспільний побут</p> <p>Тема 7. Духовна культура</p> <p>Тема 8. Африканські політичні системи</p>
Форма семестрового контролю	залік

Назва дисципліни	Охорона археологічних пам'яток
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	IV
Семестр	8-й
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 21. Основи археології та історія археологічних досліджень. ОК 22. Пам'яткознавство. ОК 25. Методика польових археологічних досліджень. БК 4.1. Археологічні фонди Європи. БК 4.2. Історіографія археології.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах; здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи; здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.); здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини; здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень; здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	<i>Метою</i> викладання дисципліни є ознайомити студентів з основними проблемами і принципами охорони археологічних пам'яток на сучасному етапі, аналіз наявної законодавчої бази, пошук найбільш ефективних напрямків збереження культурної і зокрема археологічної спадщини з урахуванням передового світового досвіду. Тема 1. Вступ до курсу. Проблема охорони археологічних пам'яток. Тема 2. Типологія археологічних пам'яток і особливості захисту різних категорій старожитностей. Тема 3. Законодавство про охорону археологічної спадщини в Україні і його кореляція зі світовими аналогами. Тема 4. Історія захисту археологічних пам'яток в Європі і можливості пошуку найбільш дієвих моделей. Тема 5. Охорона культурної спадщини в умовах приватно-власницьких відносин. Тема 6. Методика та характерні особливості рятівних охоронних археологічних досліджень. Тема 7. «Чорна» археологія. Європейські та вітчизняні аукціони старожитностей. Можливості запобігання грабунку і руйнування культурного шару та стратиграфічної системи в умовах діючого законодавства. Тема 8. Особливості охорони археологічних пам'яток на території Закарпаття.
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Методика камеральних археологічних робіт
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	IV
Семестр	8-й
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 21. Основи археології та історія археологічних досліджень. ОК 25. Методика польових археологічних досліджень. ОК 39. Камеральна практика (виробнича). ВК 4.1. Археологічні фонди Європи. ВК 4.2. Історіографія археології.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності)	Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей: здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи; здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.); здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних; здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини; здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією; здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем)	<i>Метою</i> викладання дисципліни є формування у студентів системи знань про методику проведення камерального опрацювання здобутого археологічного матеріалу. Необхідно усвідомити нерозривний зв'язок між процесом польового археологічного дослідження, фіксацією і консервацією знахідок, забором зразків для природничо-наукових аналізів, веденням коректної польової документації, камеральною обробкою та складанням звіту. Особливу увагу необхідно звернути на мету опрацювання матеріалів і важливість кабінетної археології: типології, хронології, картографування, археологічного моделювання та інтерпретації. Тема 1. Вступ до курсу. Тема 2. Зв'язок етапів польових археологічних досліджень, камерального опрацювання здобутих матеріалів і наукових реконструкцій. Тема 3. Забір зразків для природничо-наукових аналізів. Тема 4. Недеструктивні методи камерального дослідження і консервації артефактів. Тема 5. Польова документація і її використання в камеральних умовах. Тема 6. Камеральна обробка масового та індивідуального археологічного матеріалу. Тема 7. Кабінетна археологія: типологія, хронологія, картографування, археологічне моделювання та інтерпретація, складання звіту.
Форма семестрового контролю	Залік